

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
Руслан БЛОСКУРСЬКИЙ

12 _____ 2024 р.

ПРОГРАМА

Вступного випробування до аспірантури
з французької мови

Чернівці – 2024

ВСТУП

Запропонована програма Вступного випробування до аспірантури з французької мови конкретизує положення і вимоги до здобувачів ученого ступеня доктора філософії (PhD) у відповідній галузі наук для підготовки до вступу в аспірантуру та складання співбесіди з іноземної мови.

Вона враховує позитивний досвід розробки робочих програм аспірантського курсу з відповідної іноземної мови (англійської, німецької, французької), а також усі пропозиції та зауваження щодо удосконалення існуючої (чинної) програми.

Питання до співбесіди для вступу до аспірантури з французької мови

I. Читання та письмовий переклад загальнонаукового тексту.

II. Реферування наукової статті.

III. Бесіда за темою:

1. Mes études.
2. Ma famille.
3. Le lieu de vie. Ville \ village.
4. Mon quartier.
5. Ma maison \ mon appartement.
6. Ma chambre.
7. Les problèmes de ma ville \ mon village.
8. Mon endroit préféré dans ma ville \ mon village.
9. L'Ukraine (la situation géographique, Kyïv est la capitale de l'Ukraine).
10. La France (la situation géographique, Paris est la capitale de la France).
11. Les transports communs (train, bus, avion).
12. Les transports individuels (voiture, vélo).
13. Le travail. Les catégories socioprofessionnelles.
14. Ma journée de travail.
15. Ma journée de repos.
16. Les problèmes du chômage.
17. À la recherche d'un poste.
18. L'apparence. Ma star préférée.
19. Le caractère. Mes qualités et mes défauts.
20. L'alimentation. Faire les courses alimentaires.

21. Mes goûts et mes préférences.
22. Le sport dans ma vie.
23. Les mass-médias.
24. Les problèmes de l'écologie et de la protection de la nature.
25. Mes recherches scientifiques.

Навчальний граматичний матеріал з французької мови

- 1. Nom (substantif) :** genre, singulier, pluriel, noms composés.
- 2. Articles :** défini, indéfini, partitif ; *de* après la négation.
- 3. Adjectif :** place de l'adjectif, comparatif et superlatif (*meilleur, pire, le meilleur, le pire*); qualificatif; démonstratif (*ce, cet, cette, ces*); indéfini (*chaque, quelque, etc.*); possessif (*mon, ma, mes, etc.*); interrogatif (*quel, quelle, quels, quelles*).
- 4. Adverbes :** comparatif et superlatif (*mieux, le mieux, etc.*); interrogatif (*comment, quand, combien, etc.*) ; adverbes du temps et de lieu (*aujourd'hui, demain, ici, là-bas, etc.*); de quantité (*très, assez, beaucoup, peu, trop*); formation des adverbes.
- 5. Pronom :** personnel (*je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles*); réfléchi (*se*); relatif (*qui, que, lequel, duquel, dont*); objet direct et indirect; place du pronom complément d'objet direct et indirect; démonstratif (*ça, cela, celui, etc.*); possessif (*le mien, le tien, etc.*); indéfini (*quelqu'un*); interrogatif (*qui, que, etc.*); pronoms *y, en*; place de deux pronoms compléments.
- 6. Verbe :** verbes de tous les groupes dans toutes les personnes du singulier et du pluriel; forme négative; forme interrogative; verbes impersonnels (*il faut*); infinitif après les verbes suivi ou non d'une préposition; présent de l'indicatif; passé composé; imparfait; futur proche; conditionnel; futur simple; plus-que-parfait; voix passive (présent de l'indicatif, futur simple, imparfait, passé composé); impératif; participe présent; gérondif; conditionnel présent; subjonctif présent; emploi des temps après *si* de condition; concordance des temps.
- 7.** Discours direct et indirect.
- 8.** Proposition de condition.
- 9.** Proposition infinitive

10. Mise en relief

11. Prépositions, conjonctions. *Depuis* avec présent de l'indicatif

12. Nombres, quantité, dates.

Додаткові запитання до співбесіди:

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Чим зумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
3. Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
4. Чи маєте Ви публікації у фахових виданнях? Назвіть їх.
5. Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
6. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
7. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
8. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в магістратурі?
9. У якій установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
10. Що входить до Ваших посадових обов'язків?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Cours pratique de français : niveau débutant = Практичний курс французької мови : початковий рівень: Навчальний посібник. Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2015.
2. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Savoir communiquer = Вміти спілкуватися: Навчальний посібник. Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2015.
3. Лисенко О.М. Посібник з граматики французької мови. Київ: Видавець Карпенко В. М., 2007.
4. Мандзак І. Підручник з французької мови. Львів: Вид-во ЛНУ, 2005.
5. Поглиблений курс французької мови / Г.Г. Крючков, В.С. Хлопук, С.Г. Варламова, П.В. Студенець. Київ: Вища школа, 2000.
6. Самойлова О. П., Комірна Є. В. Manuel de français : перший рік навчання. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007.
7. Самойлова О. П., Комірна Є. В. Практична грамика французької мови: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008.

8. Grégoire M., Thiévenaz O. Grammaire progressive du français. Київ: Методика, 1997.
9. Koletchko O., Krylova V. Manuel de français pour les étudiants en économie. Київ: КНЕУ, 1998.

Додаткова література

1. Гладка В.А. Prononcer bien. Mais comment ? : cahier d'activités : Навчально- методичний посібник. Чернівці : Видавничий Дім "Родовід", 2014.
2. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Sachez écouter. Livre d'élève / Умійте слухати. Книга для учня: практикум з аудіювання. Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2015.
3. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Sachez écouter. Livre du professeur / Вмійте слухати. Книга для вчителя: практикум з аудіювання. Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2015.
4. Penformis J.-L. Vocabulaire du français des affaires. Paris: Clé international, 2009.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.francaisfacile.com>
2. <https://oraprdnt.uqtr.quebec.ca>
3. <https://www.lepointdufle.net/p/passecompose.htm>
4. <https://francais.lingolia.com/fr>
5. <https://www.lefrancaisdesaffaires.fr/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Співбесіда з французької мови – це перевірка рівня знань, навичок і вмінь аспірантів та здобувачів, який забезпечує необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Темп монологічного та діалогічного мовлення здобувача повинен бути 200-250 слів на хвилину. Рівень навичок монологічного мовлення здобувачів має забезпечувати їм можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

Співбесіда з французької мови передбачає перевірку та оцінку сформованості у майбутніх аспірантів мовної, комунікативної, країнознавчої компетенцій, здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння у майбутній науковій діяльності у відповідній галузі науки. Під час співбесіди здобувачі повинні продемонструвати вільне володіння французькою мовою в її усній та письмовій формах на базі здобутого раніше лексичного запасу в обсязі біля 4500 лексичних одиниць. Здобувачі повинні володіти лексичною, граматичною та орфоепічною нормами французької мови, вміти правильно реалізувати цю норму в різних видах майбутньої наукової мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, вміти аргументовано на основі здобутих раніше знань висловлювати свою точку зору в усній та письмовій формах щодо суспільно-політичних, наукових та фахових проблем.

Типова програма з французької мови у вищих навчальних закладах України розрахована на досягнення рівня володіння мовою B2, який є стандартом для ступеня спеціаліста немовних ЗВО. Рівень володіння мовою B2 передбачає наявність професійних комунікативних компетенцій, які складаються із загальних мовленнєвих умінь, мовних знань соціолінгвістичної та прагматичної компетенції, і які здобувач повинен мати для успішного проходження співбесіди з французької мови як іноземної:

Говоріння. Діалогічне мовлення

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з майбутнім навчанням в аспірантурі та науковим дослідженням

- чітко наводити аргументи щодо актуальних тем в академічному та професійному житті (семінари, дискусії, перемовини тощо)
- поводитися відповідно в типових світських, академічних і професійних ситуаціях (у наукових конференціях, перервах на каву, вечірках тощо)
- реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування
- телефонувати з конкретними цілями академічного і професійного характеру
- висловлювати думки щодо змісту автентичних радіо- і телевізійних програм, пов'язаних з академічною та професійною сферами
- реагувати на оголошення, доволі складні повідомлення та інструкції в академічному і професійному середовищах, адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, влучно користуючись загальноповживаними фразами.

Монологічне мовлення:

- виступати з підготовленими індивідуальними науковими презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних зі спеціальністю та науковим дослідженням
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаній науковий дискурс.

Читання:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з науковим дослідженням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих наукових журналів та інтернет-джерел
- визначати позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з науковим дослідженням
- розуміти намір автора наукового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (наукових статей, анотацій, звітів тощо)
- розуміти деталі у доволі складних наукових матеріалах, інструкціях,

специфікаціях

- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, електронні повідомлення тощо).

Письмо:

- реферувати зрозумілі деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою, професійною та науковою сферами
- писати у стандартному форматі деталізовані завдання і звіти, пов'язані з науковим дослідженням
- готувати і продукувати наукову та професійну кореспонденцію
- писати з високим ступенем граматичної коректності анотації, статті, повідомлення тощо
- заповнювати бланки для академічних та професійних цілей з високим ступенем граматичної коректності
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаний дискурс
- виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, гнучко користуючись загальноновживаними фразами.

Мовна компетенція:

- знати граматичні структури, необхідні для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійних сферах
- знати правила французького синтаксису для розпізнавання і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах
- знати мовні форми, властиві офіційному та розмовному реєстрам академічного та професійного мовлення
- мати широкий діапазон словникового запасу (у тому числі наукової термінології), необхідний в академічній та професійній сферах.

Співбесіда з французької мови як іноземної складається з трьох питань, кінцевою оцінкою якої є «зараховано» або «незараховано».

СТРУКТУРА І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ ДО АСПРАНТУРИ

Критерії оцінювання відповіді на ПЕРШЕ ПИТАННЯ

«Зараховано» - під час відповіді на питання продемонстровано вільне володіння іноземною мовою незалежно від тематики ситуації, запропонованої у білеті для перекладу статті та загальних характеристик обраної наукової теми дисертації. Вступник демонструє повне розуміння ситуації та статті, належним чином підтримує діалог, описує деталі, вільно оперує фактологічною джерельною базою, володіє відповідною науковою термінологією; ґрунтовно відповідає на додаткові питання; висловлює власне бачення повними граматично коректними та зв'язними реченнями, реагує засвідчуючи високий рівень мовних компетенцій, які відповідають міжнародній шкалі на рівні B2, C1 чи C2. Здобувач дає адекватний переклад, а також правильне розуміння іншомовного тексту з фаху; демонструє здатність виправляти зроблені при перекладі помилки.

«Незараховано» – здобувач не повністю подає адекватний переклад або взагалі не може його виконати; недостатньо або зовсім не розкриває зміст питань фахової спеціалізації; поверхнево або погано орієнтується в науковій термінології; демонструє фрагментарну обізнаність з науковими парадигмами сучасних наукових досліджень.

Критерії оцінювання відповіді на ДРУГЕ ПИТАННЯ

«Зараховано» – під час відповіді на питання продемонстровано вільне володіння іноземною мовою незалежно від тематики ситуації, запропонованої у білеті для анотації тексту та загальних характеристик обраної наукової теми дисертації. Вступник демонструє повне розуміння ситуації та статті, належним чином підтримує діалог, описує деталі, вільно оперує фактологічною джерельною базою, володіє відповідною науковою термінологією; ґрунтовно відповідає на додаткові питання; висловлює власне бачення повними граматично коректними та зв'язними реченнями, реагує засвідчуючи високий рівень мовних компетенцій, які відповідають міжнародній шкалі на рівні B2, C1 чи C2. Здобувач подає адекватну анотацію, а також правильне розуміння іншомовного тексту з фаху; демонструє здатність виправляти зроблені при анотуванні помилки.

«Незараховано» – здобувач подає неадекватну анотацію тексту наукового характеру або взагалі не може її виконати; не відповідає на питання фахової спеціалізації; поверхнево або погано орієнтується в науковій термінології; демонструє фрагментарну обізнаність з науковими парадигмами сучасних наукових досліджень.

Критерії оцінювання відповіді ТРЕТЄ ПИТАННЯ

«Зараховано» – здобувач представляє усне повідомлення на одну з вивчених тем (15-20 речень) у природному розмовному темпі, достатньо добре висвітлює питання фахової спеціалізації, аргументуючи їх покликаннями на спеціальну літературу; виявляє поглиблене розуміння особливостей співвідношення мови/літератури й людини; обізнаний з працями вітчизняних та зарубіжних дослідників; вільно оперує фактологічною джерельною базою; володіє відповідною науковою термінологією; ґрунтовно відповідає на додаткові питання

«Незараховано» – здобувач на досить низькому рівні або зовсім не представляє усне повідомлення на одну з вивчених тем, допускає багато помилок у мовленні, не може вести усну бесіду наукової та фахової спеціалізації, поверхнево і недостатньо обізнаний з науковою термінологією.